

Datum besluitraad	: 12 juli 2016	Datum oordeelraad	: 21 juni 2016
Agendapunt	: 12	Datum B enW	: 31 mei 2016
Volgnummer	: 16.064	Programma begroting	: 12. Sport
Gewijzigd voorstel	:	Productnummer	: 632150
Portefeuillehouder	: P. Wijman	Registratienummer	: 16bs00339
E-mail steller	: Hilko.Ellerbroek@veldhoven.nl		

Keuzenota raad over het zwembad

Samenvatting

In juli 2015 is een vijftal kaders rondom het onderzoek naar het zwembad vastgesteld, waarin tevens het vervolgproces van een gebruikers- en marktconsultatie is geschetst. Op basis van genoemde consultaties en een aanvullend rapport moet geconcludeerd worden dat niet voldaan kan worden aan de gestelde kaders.

Voorkeur uit te spreken voor:

Ons college vraagt uw raad zijn voorkeur uit te spreken voor één van de volgende keuzes:

1. Geen aanpassing doen in de gestelde kaders, waardoor het zwembad op (korte) termijn gesloten moet worden;
- of
2. De gestelde kaders bij te stellen en als volgt te formuleren:
 1. In Veldhoven publiek toegankelijk duurzaam zwemwater behouden, primair gericht op de doelgroep jeugd, ouderen en verenigingsleven, waarbij het recreatiebad kan vervallen en functioneel zwemwater gerealiseerd moet worden dat aansluit op de omvang van Veldhoven;
 2. Privatisering van het zwembad is uitgangspunt, waarbij de zeggenschap van de gemeente beperkt is en er ruime exploitatiemogelijkheden zijn voor een private partij;
 3. Voor het behoud van publiek toegankelijk zwemwater wordt rekening gehouden met een structurele last die minimaal een half miljoen euro hoger uitvalt dan in de begroting staat, waarbij wordt ingestoken op een langdurige zwembadoplossing (20 of 45 jaar).
 4. Het behouden van een zwemvoorziening in Veldhoven is belangrijker dan het vooraf bepalen van een gewenste locatie;
 5. Regionale afstemming biedt kansen, mits deze kan bijdragen aan het realiseren van levensvatbare zwemactiviteiten op lokaal dan wel regionaal niveau.

Door het voorleggen van deze keuzes heeft uw raad de mogelijkheid te kiezen tussen het sluiten van het zwembad om te voldoen aan de bezuinigingstaakstelling dan wel het behouden van zwemwater in Veldhoven, waarbij enkele kaders moeten worden bijgesteld. Gezien de financiële positie van de gemeente kan het college niet anders dan kiezen voor het sluiten van het zwembad.

Inleiding

Naar aanleiding van de kaderstelling over het zwembad in juli 2015 is er een gebruikers- en marktconsultatie uitgevoerd. Daarnaast is een enquête gehouden om te onderzoeken of bezoekers aan het sportcomplex Den Ekkerman gebruik maken van voorzieningen in het CityCentrum. Ten slotte is nog een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar enkele zwembadvarianten, om indicatief een beeld te krijgen van mogelijkheden en financiële consequenties hiervan. Tijdens de beeldvormende raad van 31 mei jl. zijn deze toegelicht. Samenvattingen hiervan zijn als bijlagen toegevoegd aan deze keuzenota. Er is voldoende voorwerk gedaan, waardoor nu een keuze gemaakt kan worden tussen het sluiten van het zwembad dan wel het beschikbaar houden van zwemwater voor de komende generaties.

Overeenkomsten

Tussen beide keuzes zijn geen overeenkomsten te benoemen.

Verschillen

De eerste keuze gaat uit van het sluiten van het zwembad, waarmee binnen de bezuinigingstaakstelling wordt gebleven

Het is bekend dat het zwembad verouderd is en dat er noodzakelijke aanpassingen nodig zijn om het zwembad te behouden. Uit indicatief onderzoek van een extern adviesbureau komt naar voren dat er ingrijpende aanpassingen nodig zijn in het zwembad om langer dan 3 tot 5 jaar vooruit te kunnen. Dit uiteraard onder voorbehoud van onverwachte gebeurtenissen.

Op basis van de genoemde consultaties en aanvullend onderzoek moet geconcludeerd worden dat niet voldaan kan worden aan alle gestelde kaders. Met name aan de financiële bezuinigingstaakstelling wordt niet voldaan. Om zwemwater te behouden is namelijk extra geld nodig.

Uitgaande van het gestelde financiële kader, de hierin opgenomen bezuinigingstaakstelling en de huidige situatie van het zwembad kan alleen maar worden geconcludeerd dat toegewerkt moet worden naar een zorgvuldige sluiting van het zwembad. Alleen dan wordt aan de bezuinigingstaakstelling voldaan.

Voorgenoemde keuze houdt in dat er niet meer voldaan wordt aan het kader om openbaar toegankelijk zwemwater in Veldhoven te behouden. Gebruikers van het zwembad moeten dan elders op zoek gaan naar een zwemvoorziening. Uit reacties van de zwemvereniging Njord blijkt dat zij dan geen vervangende locatie kunnen vinden voor al hun activiteiten. Daarnaast moet worden afgewogen wat er met de fysieke omgeving van het huidige zwembad gebeurt, aangezien er nog een sporthal en wijkgebouw D'n Uitwijk blijven staan. Ten slotte zal er in overleg getreden moeten worden met het Stichtingsbestuur over de consequentie voor de medewerkers van het zwembad.

De tweede keuze gaat uit van het bijstellen van de eerder door uw raad geformuleerde kaders, waarmee zwemwater in Veldhoven kan worden behouden

Om zwemwater te behouden zal een bijstelling van een tweetal kaders (kader 1 en 3) noodzakelijk zijn, gezien de uitkomsten van de consultaties en onderzoeken. Het gaat dan om de volgende aanpassingen:

Kader 1 - In Veldhoven publiek toegankelijk zwemwater behouden, primair gericht op de doelgroep jeugd en verenigingsleven;

Ten aanzien van dit kader zijn de volgende uitkomsten uit de consultaties en onderzoeken te benoemen:

- het recreatieve deel van het zwembad is niet langer functioneel en financieel interessant;
- door de zwemvereniging wordt aangegeven dat er momenteel onvoldoende zwemwater aanwezig is. De wens is een wedstrijdbad van 25 bij 35 m. (nieuw zwembad), dan wel één aanvullend wedstrijdbad van 25 bij 21 m. (naast het huidige wedstrijdbad);
- door de marktpartijen wordt aangegeven dat het huidige doelgroepenbad aan vervanging toe is, maar dat de omvang van het huidige wedstrijdbad in combinatie met een doelgroepenbad (met beweegbare bodem) voor de omvang van Veldhoven voldoende is;
- niet alleen jeugd (< 12 jaar), maar ook ouderen worden vanuit de markt benoemd als belangrijke toekomstgerichte doelgroep.

Voor het vervolgproces is het, gezien de verschillende uitkomsten, nodig om dit kader aan te scherpen. Ten aanzien van de omvang van het zwembad is het van belang om aan te geven dat het aanbieden van meer zwemwater meer geld kost. Het faciliteren van de wens van de zwemvereniging is dan ook een afweging tussen het maatschappelijk en financieel belang hiervan. Voor het vervolgproces wordt dan ook ingestoken op zwemwater, dat voldoende is voor Veldhoven. Als het mogelijk is om ook rekening te houden met de vraag vanuit de zwemvereniging, dan wordt dat uiteraard gedaan.

Voorgesteld wordt dan ook om dit kader als volgt aan te passen (onderstreepte tekst is gewijzigd t.o.v. vastgestelde kaders):

"In Veldhoven publiek toegankelijk duurzaam zwemwater behouden, primair gericht op de doelgroep jeugd, ouderen en verenigingsleven, waarbij het recreatiebad kan vervallen en functioneel zwemwater gerealiseerd moet worden dat aansluit op de omvang van Veldhoven"

Kader 3 - Een bezuiniging realiseren op het zwembad, die substantieel bijdraagt aan de structurele bezuiniging van 1 miljoen euro op de 5 professionele instellingen

De marktpartijen geven aan geïnteresseerd te zijn in een private exploitatie en verwachten een bezuiniging in de exploitatie te kunnen realiseren door enerzijds extra opbrengsten te genereren (extra activiteiten) en anderzijds kosten te besparen (toepassen duurzaamheidsmaatregelen, beperken personele inzet). Ook de koppeling van de sporthal en horeca aan de exploitatie van het zwembad kan hier aan bijdragen. Echter, nagenoeg elk publiek toegankelijk zwembad kent een negatief exploitatieresultaat en zal niet zonder gemeentelijke bijdrage geëxploiteerd kunnen worden. Daarnaast zal het huidige zwembad up-to-date moeten worden gemaakt om te voorkomen dat het zwembad niet meer kan functioneren door de sterk verouderde staat en gesloten zou moeten worden. Voor het behoud van zwemwater is dus een investering nodig. Marktpartijen geven aan dat een dergelijke investering door een gemeente gefinancierd zou moeten worden.

Er is dan ook een afzonderlijk onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de huidige staat van het zwembad en om de financiële consequenties van technische en bouwkundige aanpassingen in beeld te brengen. Daar is uitgekomen dat er wel een bezuiniging is te realiseren op de exploitatie, maar dat er een investering (en dus hogere kapitaallasten) nodig is om zwemwater te behouden.

Er zijn grofweg 3 indicatieve varianten te onderscheiden:

- renovatievariant, die 20 jaar vooruit kan;
- verbouwvariant, die 45 jaar vooruit kan;
- nieuwbouwvariant, die 45 jaar vooruit kan;

Alle varianten vallen in jaarlijkse kosten hoger uit dan de huidige situatie. De exploitatie wordt positiever, maar doordat investeringen nodig zijn, nemen de

kapitaallasten toe. Uiteraard zijn er andere varianten denkbaar, maar deze 3 varianten geven indicatief aan welke mogelijkheden er zijn, en wijken financieel niet substantieel af van de andere genoemde varianten. De gewenste bezuiniging is dus niet mogelijk, de jaarlijkse lasten (exploitatie- en kapitaallasten) nemen zelfs met 2 tot 3 ton toe ten opzichte van de huidige jaarlijkse lasten.

Momenteel is de gemeente ruim € 4 ton kwijt aan het zwembad en is de volgende bezuinigingstaakstelling ("1 miljoen bezuinigen op 5 culturele instellingen") in de begroting opgenomen:

- 2016: $€ 1.000.000 * 20\% * 1/3 = € 66.000$, deze post is in kwarap I 2016 afgeraamd. Dus per saldo staat er in 2016 geen te realiseren taakstelling meer.
- 2017: $€ 1.000.000 * 20\% * 2/3 = € 132.000$
- 2018 en volgend de jaren: $€ 1.000.000 * 20\% = € 200.000$

Voorgaande betekent dat bij deze keuze enerzijds de taakstelling moet worden bijgesteld en er daarnaast financiën moeten worden gezocht voor de extra lasten.

In voorgaande indicatieve berekening zijn de volgende elementen nog niet meegenomen:

- eventueel financieel voordeel (€ 40.000) van het toevoegen van de exploitatie van de sporthal aan het zwembad;
- het afboeken van de huidige boekwaarde van het zwembad, te weten ongeveer € 460.000 (prijsspeil 2016);
- aanvullende advieskosten, extra ambtelijke capaciteit en overbruggingskosten (extra kosten en mindere opbrengsten bij eventuele tijdelijke sluiting van het zwembad tijdens verbouwing);
- Andere kosten, zoals infrastructurele kosten, sloop- en overbruggingskosten, grond zijn nu niet in beeld gebracht.

Het kader moet dan als volgt worden bijgesteld (onderstreepte tekst is gewijzigd t.o.v. vastgestelde kaders):

Voor het behoud van publiek toegankelijk zwemwater wordt rekening gehouden met een structurele last die minimaal een half miljoen euro hoger uitvalt dan in de begroting staat, waarbij wordt ingestoken op een langdurige zwembadoplossing (20 of 45 jaar);

Vervolg

Bij zowel de keuze voor het op korte termijn sluiten van het zwembad als het bijstellen van de kaders zal een separaat raadsvoorstel komen waarin de keuze wordt uitgewerkt.

Keuze 1

Bij de keuze voor het op korte termijn sluiten van het zwembad is de verwachting dat de ingeboekte taakstelling vanaf 2018 kan worden gerealiseerd. Daarnaast moet in die situatie de nog openstaande boekwaarde (ongeveer € 460.000) worden afgeboekt en treden mogelijk frictie- en andere kosten op die samenhangen met de fysieke sluiting van het zwembad. Wanneer deze consequenties financieel inzichtelijk zijn wordt daarop teruggekomen naar de raad. Tevens worden daarbij de organisatorische en fysieke consequenties in beeld gebracht.

Keuze 2

Bij deze keuze wordt een aanbestedingstraject opgestart, waarbij de stakeholders worden betrokken. Dit moet leiden tot mogelijke varianten, passend binnen de aangepaste kaders, waarbij de consequenties (o.a. exploitatie, locatie, gebouwelijke oplossing, risicobeheersing op lange termijn, duurzaamheid) in beeld worden

gebracht. Op basis hiervan worden, naar verwachting eind 2017, keuzes aan de raad voorgelegd.

Zoals eerder aangegeven zal bij deze keuze de ingeboekte taakstelling (€ 132.000 (2017) en vanaf 2018 € 200.000 structureel) niet worden gerealiseerd en is er daarnaast meer geld nodig om zwembadwater te behouden. Hiervoor zal dekking moeten worden gezocht.

Uit de kerntakendiscussie is naar voren gekomen dat verdere bezuinigingen niet wenselijk zijn. Ook de vrije algemene reserve biedt geen ruimte. Er moeten dan ook extra opbrengsten worden gegenereerd. Deze kunnen gevonden worden in een verhoging van de OZB met 5% vanaf 2017. Dat komt ongeveer overeen met een verhoging van € 14 euro per huishouden per jaar. Deze financiële consequentie zal dan ook bij de begroting 2017-2020 worden verwerkt.

Voor de incidentele lasten van deze keuze (ambtelijke voorbereiding, begeleiding, aanbestedingstrajecten e.d.) wordt een raming gemaakt en opgenomen in de begroting 2017.

Communicatie en samenspraak

In het voortraject zijn de gebruikers van het zwembad en de sporthal betrokken bij de gebruikersconsultatie. De enquête is samen met de regiegroep COPr opgezet. Over het besluit zal zorgvuldig bij stakeholders, maar zeker ook bij de inwoners gecommuniceerd worden.

Bijlagen

- Bijlage 1: samenvatting gebruikersconsultatie;
- Bijlage 2: samenvatting marktconsultatie;
- Bijlage 3: samenvatting enquête;
- Bijlage 4: matrix met 3 zwembadvarianten (indicatief);
- Bijlage 5: overzicht bezoekers zwembad en ledenbestand Njord.

Resultaat van behandeling in de oordeelsvormende raad

De oordeelsraad adviseert het besluit als bespreekstuk te agenderen voor de besluitraad op 12 juli 2016.

De portefeuillehouder geeft aan kennis te nemen van de brief van de KNZB die ter vergadering wordt aangeboden en hierop deze week te reageren.

Portefeuillehouder zegt toe de financiële berekening in bijlage 4 te controleren en de raad hierover te informeren.

In afwijking van hetgeen in deze keuzenota wordt voorgesteld als wijziging van kader 3, zegt de portefeuillehouder toe dat de structurele last maximaal 500.000 euro hoger uitvalt dan in de begroting staat.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

- 1) Het college kan het schriftelijk aanbod van de KNZB, zoals tijdens de oordeelsvormende raad is overhandigd, voor het geven van advies waarden. Indien de raad besluit om de kaders conform voorstel bij te stellen, zal het college graag een gesprek aangaan met de KNZB over hun mogelijke inbreng bij dit traject;
- 2) Bijlage 4 is nogmaals bekeken. De opgenomen getallen zijn hierin correct opgenomen;

- 3) Het college begrijpt dat de raad, ten aanzien van de hoogte van het structurele bedrag dat nodig is, graag meer zekerheid wil hebben. Zoals vermeld is er substantieel meer geld nodig dan nu beschikbaar is. Daarnaast is er nog geen helderheid over een aantal aanvullende kosten, zoals genoemd op bladzijde 4/6 van de keuzenota. We hebben hier nogmaals naar gekeken, maar concluderen dat er onvoldoende zekerheid is te geven over een aantal variabelen. Dit betekent dat, ondanks het genoemde maximum van jaarlijks 500.000 euro extra, er nog geen totaalbeeld is en dat dit mogelijk nog kan leiden tot andere lasten. Uiteraard zal het college de maatschappelijke kosten tot een noodzakelijk minimum beperken.
- 4) Tijdens de raadsvergadering zijn vragen gesteld over de mogelijke grondopbrengst van een herontwikkeling tot woningbouw van de locatie van het zwembad. Deze opbrengst is sterk afhankelijk van het programma, uitgangspunten, marktvrage en ruimte in het woningbouwprogramma. Op basis van een eerdere grove berekening, op basis van 40 middeldure appartementen en 70 grondgebonden woningen in diverse categorieën, is het volgende daarover aan te geven:

Opbrengsten		
Grondverkoop grondgebonden woningen (30% sociaal)	€ 3,4 miljoen	
Grondverkoop 40 appartementen	€ 0,8 miljoen	
Totaal		+ € 4,2
Investerings		
Bouw- en woonrijpmaken	€ 0,9 miljoen	
Plankosten (BOVO, bestemmingsplan e.d.)	€ 1,2 miljoen	
Inbrengwaarde grond	€ 0,7 miljoen	
Totaal		-€ 2,8 miljoen
Resultaat		+ € 1,4

Naast bovengenoemde investeringen moeten kosten worden gemaakt voor het slopen van gebouwen en verplaatsen van de sporthal en wijkgebouw D'n Uitwijk. Deze berekening geeft aan dat dit geen realistische oplossing biedt, omdat slechts een beperkt deel van de benodigde middelen incidenteel worden verkregen. Ten slotte mag, vanuit financieel beleid, een mogelijke toekomstige opbrengst niet vóóraf als dekking worden gebruikt voor een investering. Dat is eerder door uw raad besloten.

- 5) Er is meerdere malen gevraagd naar de mogelijkheden van regionale samenwerking. Het kader 5 sluit hier ook op aan. Het kan natuurlijk voorkomen dat die regionale samenwerking leidt tot een zwembadoplossing in de nabijheid van Veldhoven. Dan zouden kader 1 en 4 hierin beperkend kunnen werken. Het college kan zich dan ook voorstellen dat de raad het behoud van zwemwater voor Veldhoven belangrijker vindt dan in Veldhoven, indien de raad kiest om de kaders bij te stellen.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

drs. J.M.L.N. Mikkers
burgemeester